

Vabariigi Valitsuse 28. septembri 2006. a istungi protokoll nr 45 päevakorrapunkti nr 20 juurde

Eesti esialgsed seisukohad Euroopa Ülemkogu 20. oktoobri 2006. a mitteametlikuks kohtumiseks

1. Energiaalane koostöö

Eesti peab energiavaldkonnas kõige olulisemaks energiakriiside vältimist. Riskide vähendamisel näeme kolme peamise võimalusena põhivõrkude ühendamist, dialoogi Venemaaga ning energiajulgeoleku monitooringut (sh energiaalase koostöövõrgustiku ning energiavaatluskeskuse loomist)¹.

Eesti lähtub Vabariigi Valitsuse 27. aprilli 2006. a istungil Euroopa Liidu uue energiapoliitika kohta heakskiidetud seisukohtadest. Lisaks peame vajalikuks rõhutada, et Euroopa pidevaks energiaga varustamiseks tuleb edendada energiaalaste investeeringute tegemist siseturul ning tagada tarnete jätkumiseks vajalikud investeeringud Venemaa energiamaardlatesse. Eesti peab oluliseks energia siseturu arengut, sealjuures näeme vajadust sätestada emissioonikaubanduse põhimõtted ja laiendada energia siseturgu energiaühenduse lepingu (*Energy Community Treaty*) alusel kolmandatesse riikidesse.

2. Euroopa Liidu innovatsioonipoliitika

Eesti peab oluliseks Lahtis toimival Euroopa Ülemkogu (edaspidi *ülemkogu*) mitteametlikul kohtumisel keskenduda Euroopa patendisüsteemi edendamise küsimustele, teadus- ja arendustegevusele ning ülikoolide koostööle ettevõtetega (sh Euroopa Tehnoloogiainstituudi asutamisele). Lahti kohtumisel toimuvad arutelud annavad sisendi 2006. aasta detsembris toimuvale ülemkogu kohtumisele. Eesistuja soovib esitada detsembris ülemkogule heakskiitmiseks dokumendi, mis peaks sisaldama nii innovatsioonipoliitikaga seonduvaid väljakutseid kui ka soovitusi poliitika arendamiseks.

Patendisüsteem

Kuna ühenduse patendi loomine on hetkel ummikseisus, siis leiab Eesti, et otstarbekam on püüda patendisüsteemi edasi arendada Euroopa patendivaidluslepingu ja Londoni protokollis² raames. See süsteem hõlmab olemuslikult nende eesmärkidega analoogseid eesmärke, mida sooviti saavutada ühenduse patendiga, ning lisaks on selle kohaldamisala laiem (ka Euroopa Liitu mittekuuluvad Euroopa riigid).

---

¹ 2006. a juuni ülemkogu kohtumiseks koostatud Euroopa Komisjoni ning Euroopa Liidu Nõukogu peasekretariaadi dokumendis "*An External Policy to Serve Europe's Energy Interests*" rõhutatakse, et Euroopa Liit vajab mehhanisme energiakriiside ennetamiseks, nende ettenägemiseks ning õigeaegseks reageerimiseks. Dokumendis pakutakse välja energiaalase koostöövõrgustiku ning energiavaatluskeskuse *European Energy Supply Observatory* loomine.

² 17. oktoobril 2000. a Londonis sõlmitud leping, mille eesmärgiks on liberaliseerida Euroopa patentide tõlke korraldamisega seonduv ning seeläbi vähendada patentide saamisele tehtavaid kulutusi.

Eesti toetab patendivaidluslepingu osas detsentraliseeritud süsteemi, mille kohaselt esimese astmena oleks võimalik vaidlusi lahendada riigisisises organis ning teiseks astmeks oleks keskne organ. Patendivaidluste lahendamine vaid keskses organis ei ole kooskõlas Eesti huvidega, kuna väike- ja keskmise suurusega ettevõtjatele osutuks selline süsteem ülemäära keerukaks ja kulukaks.

Teadus- ja arendustegevus ning ülikoolide koostöö ettevõtetega

Eesti peab oluliseks teadus- ja arendustegevuse kvaliteedi tõstmist ja meetmeid, mis aitavad suurendada erasektori investeringuid ning parandada ülikoolide ja teiste kõrgkoolide, teadusasutuste ja ettevõtete koostööd. Ettevõtete, teadusasutuste ja kõrgkoolide vahelise koostöö parendamiseks peab Eesti oluliseks kehtestada rahastamis- ja toetusskeemide väljatöötamise ja rakendamise eeltingimuseks, et kaasatud peavad olema kõik erinevad osapooled.

Lisaks teadus- ja arendustegevuse kvaliteedi tõstmisele tuleb senisest olulisemat tähelepanu osutada ettevõtjate teadlikkuse ning oskuste edendamisele ülikoolidega koostöö arendamise valdkonnas.

Euroopa Tehnoloogiainstituut (ETI)³

Euroopa Tehnoloogiainstituudi (ETI) asutamisel pooldab Eesti turuvajadustele orienteeritud ning võrgustikel põhinevat struktuuri, mis oleks paindlik ja läbipaistev ning kasutaks maksimaalselt olemasolevate teadusasutuste potentsiaali.

Eesti on seisukohal, et ETI rahastamine ei tohiks toimuda olemasolevate või juba otsustatud instrumentide arvelt, nagu näiteks teadusuuringute 7. raamprogrammi projektid, sh Euroopa Teadusnõukogu grandid.

Leiame, et ETI eelarve rahadejaotus peaks lähtuma kolmest osapoolest: Euroopa Liit, liikmesriigid, erasektor.

Eesti on seisukohal, et võrgustikepõhisel mudelil põhineva ETI puhul on otstarbekam anda ühiskraadi (*joint degree*), mis kannaks ETI kaubamärki. Kuna ETI on suunatud teadusele ja uuenduslikkusele, siis pooldame ühiskraadi andmist eeskätt doktorikraadi tasemel (*PhD level*).

Kapitaliturud

Eesti peab oluliseks, et uuenduslike väikeettevõtete omakapitali-investeeringute kaasamise tingimused muudetakse senisest paindlikumaks ja ettevõtjasõbralikumaks, mis omakorda motiveeriks erasektorit koos avaliku sektoriga sellesse valdkonda rohkem investeerima. Oluliseks sammuks selle valdkonna edendamisel peame 19. juulil 2006. a Euroopa Komisjoni avaldatud uusi riskikapitaliinvesteeringute toetamise suuniseid.

3. Euroopa Liidu migratsioonipoliitika

---

³ Haridus- ja Teadusministeerium esitab lähiajal Vabariigi Valitsuse istungile heakskiitmiseks täpsemad seisukohad ETIit puudutava Euroopa Komisjoni algatuse osas.

Eesti tunneb muret kriitilise olukorra pärast migratsiooni valdkonnas ning ühe Euroopa Liidu piiririigina ei saa jääda kõrvaltvaatajaks rände põhjustatud probleemide suhtes.

Eesti toetab arutelu alustamist ja jätkumist ebaseadusliku rände algpõhjuste üle, millele on järjest enam vaja tähelepanu pöörata lühiajaliste tegevuste ja operatiivkoostöö kõrval. Seejuures on vajalik Euroopa Liidu kaubanduspoliitika edasine liberaliseerimine ning kaubandusbarjääride kaotamine arengumaade endi vahel. Eesti leiab, et Euroopa Liit peaks põhja-lõunasuunal toimuva migratsiooni kõrval jätkuvalt tähelepanu pöörama ka idast lähtuvale või sealt transiidina saabuvale rändele.

Euroopa Liidu tasandil pooldab Eesti rände seadusliku reguleerimise osas ühtsete miinimumreeglite väljatöötamist, mis oleksid piisavalt paindlikud ning võimaldaksid reageerida vastavalt liikmesriigi tööturu spetsiifilistele vajadustele. Eesti on seisukohal, et tööjõu sisserände juures tuleks ennekõike ära kasutada Euroopa Liidu enda potentsiaal, s.t panustada rohkem nt töötute ümberõppele ning avada oma tööturg uute liikmesriikide töötajatele.

Eesti toetab solidaarset lähenemist migratsioonivaldkonna probleemide lahendamisel ning on igati valmis oma võimaluste piires abistama oskusteabe jagamisega. Samuti toetab Eesti eesistuja ettepanekut solidaarsuse laialdasema rakendamise kohta immigratsiooni-, piirikontrolli- ja varjupaigapoliitikate osas. See puudutab neljatahulist lähenemist: rahaliste kohustuste jagamist, biomeetrilistel näitajatel põhinevat registreerimist, registreerimisel põhinevaid komisjonipoolseid otsemakseid ning inspeksiooni/kontrolli teostamise võimalust.

Eesti peab oluliseks piirikontrolli tõhustamist välispiiridel ning seda tagavate institutsioonide (Euroopa Liidu piiriagentuur FRONTEX ning piirivalve kiir-reageerimisüksused) suutlikkuse tõstmist. Eesti leiab, et illegaalse immigratsiooni tõkestamise osas on oluline minna edasi Euroopa Liidu integreeritud piirihaldusstrateegiaga.

Eesti toetab finantsperspektiivi raames fondide (s.o pagulasfond, naasmisfond, välispiiride fond ja integratsioonifond) loomist, mis aitavad kaasa solidaarsusidee edendamisele.